

INHOUDSOPGAVE

Pagina 1/2
1 gezin 1 plan in
praktijk

Pagina 3
CJG Noordwijk

Pagina 4
Virtueel CJG on-
line

Pagina 5
Korte berichten

DE EFFECTIVITEIT VAN 1 GEZIN 1 PLAN IN PRAKTIJK

Het effect van een nieuwe methodiek is vooraf niet altijd goed te voorspellen. Want wanneer wordt deze toegepast, hoe wordt ermee gewerkt en wie maken er gebruik van? Inmiddels werken steeds meer zorgverleners met *1 gezin 1 plan* en in onderstaande casus leest u dat deze nog vrij jonge methodiek zijn effectiviteit inmiddels gestaafd laat zien...

Begin 2010 kreeg het Meldpunt Zorg en Overlast een melding van de woningbouwvereniging over een gezin dat niet alleen een huurachterstand had, maar ook in de buurt voor nogal wat overlast zorgde. Het gezin in kwestie bestond uit een jonge moeder van 18 jaar oud, een vader van 21 en een baby van negen maanden. Daarnaast woonden er ook twee (stief)zussen van beide ouders op hetzelfde adres. Omdat de ouders een lichte beperking hebben, werd besloten om een gezinscoach van MEE ZHN in te schakelen voor intensieve begeleiding. De woningbouwvereniging wilde het gezin snel uitzetten, maar was bereid uitstel te verlenen toen de hulpverlening in beeld kwam. Vervolgens hielp de woningbouwvereniging zelfs om een andere geschikte woning voor de jonge ouders te vinden door hen op de urgentielijst te plaatsen.

Verantwoordelijkheid

"In eerste instantie wilden de ouders helemaal met niemand iets te maken hebben; de vader heeft weinig vertrouwen in de zorg mede vanwege zijn instellingsverleden", aldus Ria van der Vos, consulente en gezinscoach bij MEE ZHN. "Daarom besloot ik eerst rustig kennis te maken, waarna we met totaal drie consultants aan de slag gingen. In de beginfase zijn we heel kalm van start gegaan. Eerste prioriteit was namelijk om ervoor te zorgen dat het gezin een andere woning

kreeg, dat inzichtelijk werd hoe het met de financiën en de opvoeding was gesteld en dat de zussen elders gingen wonen. De moeder nam namelijk de complete verantwoordelijkheid voor ongeveer de hele familie op haar schouders en ondertussen was het altijd een komen en gaan van allerlei 'vrienden'. Belangrijk was dan ook dat eerst rust in de thuissituatie gecreëerd werd."

AMK

In juni kreeg het gezin een andere woning en was de jonge moeder wederom zwanger. Na een aantal goede gesprekken met Ria over de gevolgen, besloten de ouders toch het kind te houden en in oktober werd een jongetje geboren. "De ouders maakten zich ongerust omdat de baby zoveel huilde en lieten hem onderzoeken in het ziekenhuis", vervolgt Ria. "Door de houding van vader, twijfelde de kinderarts aan de opvoedingscapaciteiten en besloot het jongetje niet aan de ouders mee te geven.

Het was een heftige periode, waarbij de ouders zelfs tijdelijk uit elkaar zijn gegaan. Er volgden meerdere gesprekken met het AMK en hoewel de ouders eerder niets wilden weten van de methodiek *1 gezin 1 plan*, moesten zij hier nu wel – deels gestuurd door het AMK – aan meewerken.

lees verder op pagina 2 >

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de projectgroep Ketenaanpak jeugdbeleid-jeugd zorg Zuid-Holland Noord.

Redactie:

Bronja Nijk
Mieke Hogervorst
Voor meer informatie of vragen over de inhoud, kunt u mailen naar:

ketenaanpakjeugd@hollandrijnland.net

Tekst en ontwerp:
Muralto Tekstontwerp
Irene de Muralto
info@muralto.nl

Illustratie:
Studio Vonk

De ouders wilden namelijk graag bij elkaar blijven en aan liefde voor de kinderen was zeker geen gebrek. Zaak was nu duidelijke afspraken te maken en doelen te stellen zodat er rust en regelmaat in het gezin zou komen ten behoeve van de kinderen."

Intensieve gezinsbegeleiding

Sinds een paar maanden wordt gewerkt met *1 gezin 1 plan*, waarbij meerdere hulpverleners zijn betrokken. Zo krijgt de moeder specifieke begeleiding van een MEE-consulent die haar ook helpt een fijn en steady netwerk op te bouwen. Het consultatiebureau doet extra huisbezoeken en helpt het gezin om het ouderschap in betere banen te leiden volgens de methode 'Stevig Ouderschap'. Vanuit Valent is intensieve, geïndiceerde gezinsbegeleiding op gang gekomen. Er is een goede klik tussen de ouders en de gezinsbegeleider die het gezin twee keer per week bezoekt en ondersteuning biedt in het runnen van een gezin en zelfstandig wonen. Een hulpverlener van het Project Broodnodig heeft alle financiën (inkomsten/uitgaven/schulden) in kaart gebracht. Inmiddels is ook een aanvullende bijstandsuitkering aangevraagd. Ria is de coördinator van *1 gezin 1 plan*, en begeleidt tegelijkertijd de vader in zijn zoektocht naar werk. "En dat laatste is nog best lastig; de vader wil werken, maar het liefst doet hij alles zelf," laat Ria weten. "Daarom heb ik nu een termijn vastgelegd waarbinnen hij werk moet vinden. Lukt dat niet, dan zullen wij hem daarin verder begeleiden. Daarnaast is afgesproken dat de vader zich opnieuw laat onderzoeken door Kristal (GGZ), vanwege het vermoeden van een psychiatrisch probleem. Hij heeft nu twee afspraken gehad en is deze ook nagekomen. We hopen natuurlijk dat hij dit ook volhoudt.

Verder proberen we nu te realiseren dat de kinderen twee dagdelen per week naar het kinderdagverblijf gaan. Dat is goed voor hun ontwikkeling en regelmaat en het geeft de ouders ook wat lucht. De ouders staan er langzamerhand welwillend tegenover, maar we doen het allemaal stapsgewijs. Er komt dan namelijk weer een instantie om de hoek kijken (de gemeente die het financiert) en daar moet het gezin voorzichtig op voorbereid worden."

Samenwerken als team

Volgens Ria is hier geen sprake van een doorsneecasus. "Het gezin is door het AMK toch enigszins gepusht tot *1 gezin 1 plan*. Omdat hier ook sprake is van ouders met een lichte beperking, hebben wij deels de doelen gesteld en moet je soms sturend

werken. Ons belangrijkste doel is om regelmaat en veiligheid voor de kinderen te creëren. Het gaat er immers om dat het goed gaat met de kinderen. Tegelijkertijd is het zo dat dankzij *1 gezin 1 plan* de ouders echt betrokken worden bij alle stappen die gezet worden; zij maken wezenlijk onderdeel uit van het team en zijn belangrijk gemaakt! Ook de ouders zijn nu blij met het plan en zien hun doelen verwezenlijkt worden. En dat geeft weer vertrouwen. Overigens is het wel belangrijk dat je ervoor zorgt dat – maar dat geldt denk ik voor elke methodiek – je de werkwijze afstemt op de situatie. De ouders moeten er namelijk niet gestresst van raken. Prettig van *1 gezin 1 plan* vind ik dat het voor iedereen herkenbaar is. Zo zijn de betrokken hulpverleners op de hoogte van ieders activiteiten en zij weten elkaar goed te vinden. Je werkt echt als team samen met een gezin en kunt elkaar aanspreken op verantwoordelijkheden.

1 gezin 1 plan loopt volop maar er is nog veel te doen. Het gezinsplan is natuurlijk eindig, maar pas als alles in het gezin helemaal naar wens verloopt kunnen we ermee stoppen!"

Voor kleine en grote vragen: Ouders en kinderen zijn van harte welkom bij CJG Noordwijk

In februari 2010 was het zover en gingen de deuren van CJG Noordwijk open voor publiek. Nu, een klein jaar later, maken we de balans op. Op welke wijze wordt samengewerkt door de zorgverleners, zijn er nog verbeterpunten en waar wordt het komende jaar de focus op gelegd? Coördinator Tineke Bom geeft tekst en uitleg...

Laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen met grotere of kleinere opvoedvragen: dát is de kern van CJG Noordwijk. Dit kan variëren van hulp en ondersteuning bij bedplassen, niet goed eten en pesten, tot agressie, scheiding of geldproblemen.

Diversiteit

In CJG Noordwijk zijn diverse zorginstellingen vertegenwoordigd: JGZ 0-4, AMW, JGZ 4+, Jeugdmaatschappelijk werk, jongeren preventie project en het Opvoedadviespunt. "De CJG-medewerkers werken hier samen om ouders en kinderen tot 23 jaar met kleine of grote opvoedvragen bij te staan", vertelt Tineke Bom. "In 2011 gaan ook de verloskundigen structureel onderdeel uitmaken van het CJG; zij gaan dan namelijk speciale voorlichtingsavonden geven.

Ons belangrijkste doel is om onze cliënten op de beste manier van dienst te kunnen zijn, zonder dat zij van het kastje naar de muur gestuurd worden. De diversiteit aan hulpverlening onder één dak draagt ertoe bij dat cliënten snel de juiste zorg kunnen krijgen."

Triple P

Ouders kunnen bij CJG Noordwijk tevens terecht voor Triple P, ook wel positief opvoeden genoemd, dat informatie en advies biedt bij veelvoorkomende opvoedvragen. Alles draait hierbij om positief ouderschap waarbij ouders handvatten krijgen om gewenst gedrag bij hun kind te stimuleren en ongewenst gedrag te reguleren. "Triple P ondersteunt ouders bij opvoedvraagstukken waardoor opvoedproblemen kunnen worden voorkomen", vervolgt Tineke. "Ouders krijgen informatie over opvoedingsstrategieën en kunnen desgewenst begeleiding krijgen bij de toepassing ervan in hun eigen situatie." Elke professional binnen het CJG volgt de Triple P-training en is straks gecertificeerd om het programma uit te voeren en ouders te coachen.

Bijzondere dynamiek

Hoewel CJG Noordwijk inmiddels op de rails staat, wil dat nog niet zeggen dat het eindstation al in zicht is. "Bij de meeste gezinnen gaat het goed, maar waar het complexere vraagstukken betreft, is

het enorm belangrijk dat je intensief en efficiënt met elkaar samenwerkt", aldus Tineke. "Het CJG biedt daarin absoluut een meerwaarde voor de gezinnen én de medewerkers. Maar met alleen het openstellen van een Centrum voor Jeugd en Gezin ben je er nog niet. Ik zie het CJG als een groeimodel dat verder ontwikkeld moet worden. Want zowel op logistiek als inhoudelijk vlak vergt het best een hoop inspanning om zaken goed op elkaar af te stemmen. De professionals van de diverse instellingen hebben immers te maken met eigen organisatiestructuren, eigen organisatiebeleid en eigen leidinggevenden. Daarbij werken de meeste medewerkers op verschillende locaties, wat een zorgvuldige planning vergt. Al deze zaken leveren een bijzondere dynamiek op die tijd en aandacht vraagt van iedereen die ermee te maken heeft. We zijn absoluut op de goede weg, maar we moeten onszelf de tijd gunnen de samenwerking verder uit te bouwen, waarbij we ons tegelijkertijd laten voeden door de praktijk en de wensen van onze cliënten."

Open Huis

Dit gezegd hebbende, vertelt Tineke welke actiepunten voor 2011 op de agenda staan. "Het is van belang dat de buitenwereld weet wie we zijn en wat we voor ouders en kinderen kunnen betekenen. Dat is nu nog niet voor iedereen even duidelijk. We zullen het komende jaar daarom extra aandacht besteden aan communicatie en PR. En dat is al begonnen met een Open Huis dat op 29 januari jl plaatsvond. Hier kregen geïnteresseerden een kijkje achter de schermen van het CJG. Intern gaan we ons inzetten om de samenwerking tussen de CJG-medewerkers verder te intensiveren. Maar de focus van het CJG ligt natuurlijk niet alleen 'binnenshuis'; we werken immers ook samen met de andere ketenpartners. Ik wil me dan ook inzetten om de zorgnetwerken verder te ontwikkelen zodat we elkaar in de nabije toekomst nog beter gaan vinden."

Twee sites, één missie:

Ouders en jongeren online praktische hulp bieden

Onlangs zijn de websites WWW.HOEZITDAT.INFO en [WWW.CJG\[naamgemeente\].NL](http://WWW.CJG[naamgemeente].NL) in de lucht gegaan. Waar de één jongeren informeert over zaken als studeren, seks, werk en huisvesting, richt de ander zich specifiek op ouders met vragen over het opgroeien en opvoeden van hun kind. Als hoofdredacteur van het virtueel CJG ZHN, is Daniëlle Huberts eindverantwoordelijk voor de content die door de samenwerkingspartners aangeleverd wordt. Zij vertelt meer over de sites die ouderen en jongeren online verder op weg helpen.

Het virtueel CJG voorziet in maar liefst 15 websites voor ouders/opvoeders en één voor jongeren. Iedere gemeente binnen Ketenaanpak Jeugd heeft een eigen vCJG ([www.cjg\[naamgemeente\].nl](http://www.cjg[naamgemeente].nl)) waarop zij informatie kan plaatsen. Het vCJG bestaat uit een landelijk, regionaal en lokaal deel.

Overzichtelijke structuur

“Elke site heeft dezelfde uitstraling en beschikt over dezelfde landelijke en regionale informatie”, vertelt Daniëlla Huberts, hoofdredacteur virtueel CJG ZHN. “Bijzonder is echter dat op iedere site ook lokale informatie kan worden toegevoegd. Denk hierbij aan cursussen, evenementen en lokaal nieuws. De site heeft ook een koppeling met lokale gegevens uit de sociale kaart. De landelijke informatie is afkomstig van de Stichting vCJG. Deze teksten zijn gevalideerd door het NJI. De teksten van de Stichting vCJG komen niet letterlijk overeen met de teksten uit het groeiboekje. Wél hebben zij inhoudelijk dezelfde strekking. De landelijke teksten van de Stichting zijn bovendien Triple P-proof. De regionale teksten worden aangeleverd door de betrokken kernpartners: Valent*, ActiVite*, Kwadraad en GGD HM. Deze organisaties vormen een deskundige redactieraad, die regionale informatie verzamelt en controleert op kwaliteit. Het is overigens niet uitgesloten dat in de toekomst ook het Opvoedbureau, Jeugdzorg, Jongerenwerk, GGZ en Welzijnswerk een bijdrage gaan leveren aan de regionale redactie.”

De structuur van de site is toegankelijk en overzichtelijk. Ouders en opvoeders kunnen eenvoudig informatie zoeken per leeftijdscategorie, waaronder: Zwanger, Baby, Peuter, schoolgaand kind, Puber en Jong volwassene. Binnen de leeftijdscategorieën zijn diverse thema's met subcategorieën opgenomen. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als school, vriendjes en vriendinnetjes en gezondheid. Daarnaast biedt de site de mogelijkheid tot het stellen van vragen via het zogeheten E-consult.

Hoe zit dat?

In tegenstelling tot de verschillende oudersites, is er één jongerensite. HOEZITDAT.INFO heeft geen

landelijke redactie. De site wordt regionaal beheerd. De informatieve teksten zijn kort en er zijn veel links met verwijzingen. Hoezetdat.info biedt niet alleen regionale informatie. Gemeenten hebben de mogelijkheid een lokale pagina in te richten met tekst, banners en bijvoorbeeld een lokale RSS-feed [een speciale toepassing om nieuwsberichten van derden te lezen, red.]. “HOEZITDAT.INFO is helemaal gericht op hetgeen jongeren bezighoudt”, vervolgt Daniëlla. “Jongeren hebben nadrukkelijk meegedacht over de vormgeving en onderwerpen op de website. Het moest namelijk echt een website worden voor jongeren en antwoord geven op vragen waar zij in hun dagelijks leven mee worstelen. Zo is er informatie te vinden over huisvesting, seks, alcohol & drugs, studie en werk. En, hoewel de site vooral informatief van karakter is, kunnen jongeren op een laagdrempelige en anonieme wijze vragen stellen via het E-consult, dat door de GGD gecoördineerd wordt. Specifieke vragen worden doorgestuurd naar de juiste organisatie en binnen 48 uur krijgt de vragensteller antwoord. Om de site bekend te maken onder jongeren, gaan we onder meer links plaatsen op social media, zoals Facebook en andere jongerensites. Ook is er een online spel ontwikkeld met een fascinerend score- en competitie-element. Dit competitie-element daagt jongeren uit het spel te spelen en door te sturen naar anderen. Op deze manier proberen we meer ‘richtbaarheid’ te geven aan HOEZITDAT.INFO.”

De sites zijn weliswaar helemaal in de lucht, maar er zijn nog aandachtspunten. “In de redactieraad moeten we bijvoorbeeld goede afspraken maken over het toevoegen van nieuwe inhoud/informatie content en het controleren van de informatie”, eindigt Daniëlla. “Het is nu belangrijk dat alle processen gestroomlijnd worden en dat de sites kunnen worden doorontwikkeld.”

Voor vragen over (het plaatsen van) content kunt u een mail sturen naar: redactiecjg@GGDHM.nl

*De activiteiten van Valent en ActiVite JGZ 0-4 zijn per 1 januari ondergebracht bij GGD HM.

HOE
ZIT DAT.
INFO

Overwegend positieve ervaringen met 1 gezin 1 plan

Voor de tweede keer is de monitor *1 gezin 1 plan* uitgekomen. De monitor is bedoeld om bij te houden hoe vaak er wordt gewerkt met *1 gezin 1 plan*, welke instellingen de zorgcoördinatie op zich nemen en voor welke vragen en problemen we nog staan.

De tweede monitor laat zien dat er van maart tot september 2010 meer is gewerkt met *1 gezin 1 plan* dan in 2009. Zo'n 110 hulpverleners geven aan in die tijd de rol van zorgcoördinator te hebben vervuld bij een gezinsplan. Het zijn er echter meer omdat nog niet alle gegevens goed zijn bijgehouden.

De ervaringen van gezinsleden en medewerkers van zorginstellingen zijn overwegend positief. De opstart van het gezinsplan kan soms lang duren, maar daarna treedt tijdwinst op door de kortere lijnen en betere samenwerking. Bovendien is het prettiger werken wanneer samen met het gezin aan de doelen wordt gewerkt en ouders meer zelf de regie houden.

Naast de succesverhalen zijn er soms ook nog wel problemen en vragen. Zo is het voor ouders soms wel overweldigend om met zoveel hulpverleners om de tafel te zitten en vinden hulpverleners het niet altijd makkelijk om samen met ouders de doelen op te stellen. Al lerend gaan we verder!

De monitor is op te vragen bij ketenaanpakjeugd@hollandrijnland.net

Boek 'Gebundelde krachten': veelbelovende voorbeelden in de zorgcoördinatie voor multiprobleemgezinnen

Uit de inleiding van het boek:

"We hebben in vier regio's een kijkje in de keuken mogen nemen. We geven een overzicht van de manier

waarop deze vier regio's de coördinatie van zorg aan multiprobleemgezinnen georganiseerd hebben. Het betreft de stadsregio Amsterdam, de regio Achterhoek, de regio Zuid-Holland Noord en de gemeente Tilburg. In totaal gaat het in deze vier regio's om ruim 2 miljoen inwoners (dat is dus 12,5% van Nederland). Uit de vele voorbeelden die er de laatste jaren ontwikkeld zijn hebben we een keus gemaakt. Het betreft vier voorbeelden verspreid door het land. Voorbeelden met een regionaal bereik. Veelbelovend noemen we hen omdat zij veel ambities hebben om al werkenderweg een structureel sluitende aanpak te realiseren."

Het boek is geschreven door Daan Heineke en Marga Stokman van Conclusion, advies en management. Geïnteresseerden kunnen mailen naar: dheineke@conclusion.nl

Lezersonderzoek

We vinden uw mening belangrijk. Daarom vragen wij u mee te werken aan ons lezersonderzoek zodat we de nieuwsbrief nóg beter kunnen laten aansluiten op uw leesbehoefte. Binnenkort ontvangt u per mail een aantal korte vragen met het verzoek deze te beantwoorden. De resultaten zullen in een volgende editie gepubliceerd worden. Wij danken u bij voorbaat natuurlijk hartelijk voor uw medewerking.

Het nieuwe convenant Ketenaanpak jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning voor de periode 2009-2012 bevat afspraken over de totstandkoming van Centra voor Jeugd en Gezin in elke gemeente, de regionale verwijzingsindex JeugdMATCH en de coördinatie van zorg en het werken met *1 gezin 1 plan*.

Het convenant is ondertekend door de gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude alsmede de volgende instellingen: GGD HM, ActiVite, Valent, Kwadraad, MEE ZHN, GGZ Rivierduinen/kinderen en jeugd, GGZ Rijnstreek, GGZ Duinen Bollenstreek, GGZ Leiden e.o., Centrum voor Autisme en Kristal, Samenwerkingsorgaan HollandRijnland, William Schrikker Jeugdbescherming, Raad voor de Kinderbescherming, HALT Hollands Midden-Haaglanden, Bureau Jeugdzorg Zuid-Holland, Cardea Jeugdzorg en Horizon Jeugdzorg.